

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus MAI 2011

Hea lugeja! Kas mäletad 3. maid 2008? Aastat, mil tähistasime oma vabariigi 90. aastapäeva? Just sel päeval kogunes rohkem kui 50 000 eestimaalast talgupäeva „Teeme Ära“ raames Eestimaad prügist koristama. Viie tunni jooksul koguti kokku rohkem kui 10 000 tonni jäätmeid. 2009. aastal „Teeme Ära. Minu Eesti.“ mõttetalgutel osales enam kui 11 000 eestimaalast. Arutleti koos selle üle, kuidas muuta ühiselt oma ja meie kõigi elu Eestimaal paremaks. Möödunud aastal osales talgutel 31 299 inimest. 7. mail toimuvad juba neljandad üle-eestilised talgud, mil on taas võimalik midagi ära teha oma kodukoha heaks ja selleks, et Eestimaa saaks puhtamaks, hoolitsetumaks ja veelgi kaunimaks.

Tänaseks on „Teeme Ära“ algatusest saanud omamoodi Eesti Nokia. Ekspordiartikkel, mille vastu on huvi tundnud mitmed riigid. Veelgi enam, „Teeme ära“ üleilmse vaste „Let's Do It World 2012“ raames tahetakse maailma eri osades kokku koguda 100 miljonit tonni prügi. Loodetakse, et projektis osaleb ligikaudu 300 miljonit inimest.

„Teeme Ära“ algatus tunnistab, et kodaniku sõnal ja tegevusel on kaalu. Kui on tahet midagi head ära teha, oma aega ja energiat oma maa ja rahva, kodukandi ja ümbruskonna heaks pühendada, on võimalik korda saata nii mõndagi. „Teeme Ära“ talgud on ilmselt taasiseseisvusaja üks parimaid näiteid kodanikualgatuse tulemuslikkusest. Vabatahtlikust vastustuse võtmisest ja vastustuse kandmisest. Kindlasti ei ole sellega meie vabatahtlik panus kodanikuna oma riigi arendamisel ammenud. Leidlikkusele ja heale tahtele on lõputult ruumi. Lisaks kinnitab „Teeme Ära“, et väikesed asjad või ettevõtmised võivad lõpuks osutada väga suurteks ja olulisteks. „Teeme Ära“ talgupäevadel on ka oma pedagoogiline mõju – see, kes on käinud metsaaluseid või kraavipervesid koristamas, vaevalt raatsib tühjaks joodud kohvitopsi hooletult autoaknast välja heita või oma olmejätmeid metsa alla sokutada.

Ristiinimestena – ühtaegu taevase ja maise riigi kodanikena – on meilgi võimalus osaleda neis ettevõtmistes, mis Eestit arendada ja ehitada aitavad ning kui mitte viie aastaga Euroopa rikkaima riigi hulka viia, siis ehk Euroopa hoolivaimate riikide hulka. Riikide sekka, kus kodanikud hoolivad oma riigist ja riik oma kodanikest. 22. mail on kirikukalendri järgi *Cantate* (ld. k. laulge) pühapäev, mille teema „Taevariigi kodanikuna maailmas“ tuletab meelde meie kohustusi selles elus ja ajas, kuhu meid taevariigi kodanikena on elama loodud.

Kristlastena on üks meie esmane töövahend palve. Palvetame ju ka igal pühapäeval kirikupalves oma hingeõnnistuse, kiriku, meie maa ja rahva ning selle käekäigu pärast. Palve tähtsust kristlase elus ja palve jõudu tuletab meile meelde ka lehekuu viimane pühapäev, mis on palvepühapäev.

Kristlase ellu peaks kuuluma samaaegselt nii palve kui töö, sest kõike ei saa me jätta Jumala õlgadele. Enamus asju siin elus tuleb meil Tema abiga ikka ise ära teha. Olgu siis tegemist oma elu õigel rajal hoidmise, inimväärse elukeskkonna säilitamise ja selle parendamisega, või siis taevase ja maise riigi kodanikuna oma vastutuse kandmisega nende riikide edendamisel.

Kristel Engman
EELK Lääne praostkonna vikaarõpetaja

P.S. Ka Haapsalu Püha Johannese kogudus osaleb „Teeme Ära“ talgutel. Ühiste jõududega püüame korrastada Jaani kiriku ümbrust ning muuta sellega oma kodulinna ühe vaatamisväärsuse ümbruse veelgi kaunimaks. Kõik, kellel on head tahet midagi oma kodukoguduse ja Haapsalu heaks ära teha, on talgutele oodatud. Täpsemat teavet saab koguduse kantseleist.

PIISKOPPIDE LÄKITUS ÜLESTÕESMISAJAKS

Uus elu algab – Matteuse 28:1–9

Ülestõusmispüha päike ei hiili vaikselt taevasse, see ei ole valguse tasane võit pimeduse üle. Jumal alustab ülestõusmispüha hommikut äkilise suure maavärisemisega. **«Ja ennäe, sündis suur maavärisemine, sest Issanda ingel, laskudes taevast, tuli ja veeretis [raske kinnipitseeritud] kivi Jeesuse haua eest kõrvale ja istus selle peale. Ta nägu oli nagu välg ja ta rõivad valged nagu lumi. Hirmust tema ees värisid haua valvurid ja kukkusid maha nagu surnud.»**

Ootamatusega haarab Jumal meie tähelepanu ülestõusmispüha hommikul. Siin pole midagi varjatut, peidetut, kahemõttelist, mille üle vaielda. Õpetajatelt on siin ära võetud kõik võimalused teoloogilisi ämblikuvõrke kududa. Ka koguduse liikmetele pole jäetud võimalust kaksipidi mõtlemiseks, ammugi mitte sündmuse tõelisuses ja reaalsuses kahtlemiseks.

Jumala eesmärk on kõita meie tähelepanu. Naised, kes seisavad Jeesuse haua kõrval, on esimesed silmtunnistajad maailma kõikemuutvale sündmusele. Peatselt järgneb suur hulk tunnistajaid (vt 1Jh 1:1–4, 1Kr 15:6), kes on näinud ülestõusnud ELU ISSANDAT.

Naised Jeesuse haulal on nagu meie – igaüks oma mõtete, murede, südamevalu ja leinaga. Nende silme ees algab murdsekundi jooksul UUS AJASTU. See ei olegi loogiliselt seletatav, Jumal toimib oma suveräänsuses kui kõikvõimas Looja.

Ingel, keda naised näevad, ei ole mingi malbe, kahvatu tiibadega kuju, kes meile paljudelt illustratsioonidelt ja maalidelt vastu vaatab. Siin on ta Jumala kõikvõimsa SÕNUMI tooja – evangelist ütleb, et ta nägu on kui välg. Ühe sõrmeliigutusega on kinnipitseeritud raske kivi haua eest eemale lükatud.

Kiirgav oma säravas rüüs, istub ta hauakivile. Ta nägu näikse ütlevat: «Näгите, mida ma tegin! Kuidas see teile meeldis? Oodake, see pole veel kõik, see on alles algus!»

Võimsalt haarab Jumal meie tähelepanu. Erakordse ja ainulaadse sündmuse põhjus on kõigile teada: Jumal on oma SÕNA andnud maailmale. Meile, heatahtlikele, aga sageli südame poolest tuimadele inimestele, annab Jumal ELU SÕNA. Ülestõusmispühal haarab Jumal ka kõige unisemal ja tuimemal kirikulisel rinnust kinni: «Kuule! Pane tähele! Mõtle!»

Sõnum Jumala käskjalalt on: «Teda ei ole siin, ta on üles äratatud, nõnda nagu ta ütles. Teie ärge kartke! Minge kiiresti ja öelge jüngritele, et ta on surnuist üles äratatud!» Haua juurest kartuse ja suure rõõmuga lahkudes jooksid naised seda jüngritele kuulutama. «Ja ennäe, Jeesus ise tuli neile vastu ja ütles: «Olge rõõmsad!» Ja naised haarasid ta jalge ümbert kinni ja kummardasid teda.» (Mt 28:6 jj).

Jumala välg on lõõnud. Üks ja ainult üks haud maailma ajaloo on tühjaks jäänud. Haua võim on murtud. Jumal on surma purustanud. Viimane vaenlane on võidetud. Jumala välg lõi ajaloo pooleks – enne Kristust ja pärast Kristust.

Tõeline, uus elu algab seal, kus meie pöörame oma tähelepanu Jumalale. Paljudki meist vajavad selleks äkilist suurt raputust, mis meid maisest surmaunest üles ärataks. Meie uus elu algab siis, kui kuuleme SÕNUMIT – Jeesus on surnuist üles äratatud! Jumala Püha Vaim kirjutab selle sõnumi meie südamesse.

Elu Issanda esimesed sõnad naistele olid: «Olge rõõmsad!» Nad kuulsid RÕÕMUSÕNUMIT ja haarasid sellest kinni. Siruta oma palvekäed Jeesusele vastu! Siis avaneb sullegi võimalus võidurikast usuelu elada, oma Jumalat ja kaasinimest armastada.

«Ärge kartke!» ütles ingel. Uus elu algab, kui sa enam ei karda. Uus elu algas nendele naistele ja jüngeritele, kui nad julgesid uskuda ülestõusnud Issandasse, elavasse Kristusesse.

Meie ei karda minevikku, sest meie patt kustutati Jeesuse ristil. Me ei tunne hirmu tuleviku ees, sest Jeesus käib meie eel. Kristus läks ristile, meil ei ole vaja karta riste, mida meie maisele eluteele rohkelt püstitatakse. Kristus suri meie eest, meil ei ole vaja enam surma karta. Kristus elab, me ei pea kartma elada. Uus elu algab sinul, kui sa Jumala Püha Vaimu abiga ütled ja usud Jeesuse sõnu: «Mina elan ja teie peate ka elama!»

Jumala armastus, Jeesuse Kristuse osadus ja Püha Vaimu valgustus olgu teie kõigiga!

Ülestõusmispüha rõõmu soovivad teile

Peapiiskop Andres Pöder

Piiskop Andres Taul

Piiskop Einar Soone

Emeriitpeapiiskop Kuno Pajula

EESTI PIIBLISELTSI LÄKITUS

Jumal, sinule laulgu tänu rahvad,

Sinule laulgu tänu kõik rahvad!

Psalm 67:4

Armsad kaaskristlased! Eesti Piibliseltsi nõukogu, juhatus ja kaastöölised tervitavad teid Ühinenud Piibliseltside palvepäeva puhul! 65 aastat tagasi (1946) loodi rahvuslike piibliseltside poolt ÜHINENUD PIIBLISELTSID, kuhu kuulub 147 rahvuslikku piibliseltsi.

Möödunud aastal levitasid piibliseltsid ligi 400 miljonit Piiblit, Uut Testamenti, evangeeliumi ja muud piibliosia. Pühakirja tervikuna või selle osi saab lugeda juba 2527 keeles, hetkel on maailmas käsil ligi 700 piiblitölkeprojekti. Kogu maailma kristlaskond tänab Jumalat tema Sõna eest ja palvetab, et Pühakiri võiks jõuda iga rahva, iga inimeseni.

Tänu piibliseltside koostööle ja abile üle maailma sai 20 aastat tagasi võimalikuks piibliseltsi töö taastamine Eestis. Kaheksakümnendate aastate lõpus ei osanud veel keegi öelda, millal piibliselts Eestis taastatakse. Tänu Jumalale, 1991. aastal see päev saabus! Nii nagu Teise Maailmasõja järgselt loodud Ühinenud Piibliseltsid on teinud Jumala Sõna kättesaadavaks paljudele maailma rahvastele, on taastatud Eesti Piibliselts saanud seda teha meie oma rahva seas. Armsad piibliseltsi toetajad, möödunud 20 aastale tagasi vaadates oleme südamest tänulikud, et olete piiblitööle mitmel viisil kaasa aidanud, seda nii oma toetuste kui ka eestpalvetega.

Täna kutsume teid jälle üles toetama Piibli tõlkimist ja levitamist, nii et Pühakiri oleks kättesaadav igale inimesele talle sobivas keeles ja vormis. Jätkuvalt vajab teie toetust Vana Testamendi tõlkeprojekt ja „Hõimurahvaste aeg”. Siinkohal suur aitäh paljude toetuste eest möödunud aastal!

Eesti Piibliseltsi kaudu on igapäev meist võimalus anda oma ohver piiblitöö toetamiseks, et järgmisel aastal võiks emakeelse Pühakirja lugejaid olla veelgi rohkem.

Palve

MEIE MÖÖDUNUD PÄEVADE ISSAND, me täname Sind, et Sa kutsusid neid, kes rajasid ja ehtasid üles piibliseltsid ja kutsusid nad kokku ühistöök – Ühinenud Piibliseltsideks.

MEIE TÄNASE PÄEVA ISSAND, me täname Sind, et Sa oled meid ühendanud ühiseks tööks, et Sinu Sõna oleks kättesaadav kõigile rahvastele! Me täname Sind, et 20 aastat tagasi taastatud piiblitöö Eestis edasi läheb!

MEIE TULEVASTE PÄEVADE ISSAND, me täname Sind, et Sa annad meile kindla usu ja lootuse, et Sinu Sõna parandab ja uuendab maailma ning täname Sind, et Sa piiblitööd ka tulevikus meie kodumaal õnnistad!

Aamen

Tallinn, 20. aprill 2011. a.

Tiit Salumäe
Eesti Piibliseltsi esimees

Jaan Bärenson
Eesti Piibliseltsi peasekretär

LASTEKIRIKU ÕHTUNE PAASARETK TOOMKIRIKUS

Laupäeva, 23. aprilli õhtul kogunes mõnisteist last koos vanematega toomkirikusse, et osaleda õhutusel paasaretkel, mille oli ette valmistanud õpetaja Kristel Engman. Retke raames tutvuti toomkiriku ajaloo, selle ruumide ja soppidega ning rännaku peatuspunktides räägiti huvitavatest seikadest alates Jeesuse sünnist kuni ülestõusmiseni.

Retke alustuseks maalis iga osaleja endale paasaküünla, ristimiskabelis said lapsed meisterdada Püha Vaimu sümbolina tuntud tuvi, kuulda ainulaadse ristimiskabeli ajaloo ja emaaltaarist. Kiriku kuplitel saadi aga teada, kuidas kasutasid kirikute kupleid ja pööninguid keskaegsed palverändurid. Väikeses käärkambri vaadati vaimulike ametirõivaid ja imetleti kiriku vanima säilinud eseme ehk Minestanud Maria puuskulptuuri. Retk lõppes pillide kuninga saatel lauldud ühislauluga. Lapsed lahkusid kirikust silmade särades, taskus kingituseks saadud šokolaadimunad ja mitmed retke meenutavad kingitused. Retk tõi kirikusse palju kilkeid ja elevust ning kinnitas, et ka kodukirikus, ükskõik, kui tuttav see ka meile ei tundu, on alati midagi põnevat avastada.

Täname osalenud lapsi, nende vanemaid ja retke korraldamisel abiks olnud lastekiriku õpetajaid.

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MAIS

P, 1. mai kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Ülestõusnu tunnistajad. Teenib õpetaja Tiit Salumäe.

E, 2. mai kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 3. mai kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 6. mai kl 9 hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund, hooaja lõpetamine (Jaanisaal).

L, 7. mai kl 9-13 „Teeme ära!“ talgupäev. Jaani kiriku remont on kestnud 2 aastat. Kutsume talgulisi kirikut remonditööst ja prahist puhastama. Eeloleval suvel tahame kirikus pidada esimese kontserdi. Talgutööd jätkub kõikidele: kiriku koristamisele lisaks ootab kiriku ja kantselei õue riisumist ning lillepeenrad korrastamist. Kaasa võtta: tööriided, töökindad, ka reha või peenrakorrastamise töövahend. Talgulistele pakume talgusuppi. Kõik lahked abilised on oodatud! Talgujuht on Madis Kütt (tel 50 64429). Hea on, kui annad oma osalemisest meile ka eelnevalt teada, 53 477633 – Lydia või haapsalu@eek.ee

P, 8. mai kl 11 emadepäeva perejumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Hea karjane. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Kristel Engman. Laulab koguduse lasteansambel Sirje Kaasiku juhatusel. Lastekiriku lõpetamine. Külal on Taize kloostri kaastöölised; **kl 20** Taize lauludega õhtupalvus (toomkiriku ristimiskabel) koos külalistega (permanendid) Taize kloostrist.

E, 9. mai kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 10. mai kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 11. mai kl 17.30 Tiit Salumäe loeng Läänemaa muuseumis. Teemal: „Vaimulik ja piibel“.

R, 13. mai kl 9 hommikupalvus (kantselei); kl 20 Haapsalu Suvemuusika avakontsert.

Vanamuusikaansambel Hortus Musicus ja Eesti Rahvusmeeskoor. Dirigent Andres Mustonen. Kavas Orlando di Lasso mitmekoorimuusika. Sissepääs: piletiga (eelmüügist: 6 EUR, Piletilevi; kohapeal 8 EUR, 30 min enne algust)

L, 14. mai MuusemiÕÕ raames: kl 19 konvendihoones ja toomkirikus ekskursioon ajaloolase Kalev Jaago juhtimisel; kl 20 oreli pooltund toomkirikus – oreli juttu ja muusikat organist Lia Salumäelt. Sissepääs: vaba.

P, 15. mai kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Jumala rahva koduigatsus. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Teno Ilves.

E, 16. mai kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 17. mai kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 20. mai kl 9 hommikupalvus (kantselei).

21. – 22. mai Haaga koguduse delegatsioon Haapsalus (s.h endine Huopalahti kogudus). 21. mai kl 17 tutvumine Koopa taluga Pullapääl.

P, 22. mai kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Taevariigi kodanikuna maailmas. Teenivad: õpetaja Tiit Salumäe ja Hannu Vapaavuori (jutlus). Laulab toomkoor. Kirikukohv; kl 16-19 missio ühendkoori proov, ettevalmistus 20. augustil toimuvaks missiopäevaks (toomkirikus)

E, 23. mai segakoori proovi ei toimu.

T, 24. mai toomkoori proovi ei toimu.

R, 27. mai kl 9 hommikupalvus (kantselei); kl 19 noortekontsert (kultuurikeskuses). Esinevad rokkbändid Flammo (www.cruimedia.ee/flammo) Eestist ja Saraste Soomest. Tervitavad Juha Heinonen ja Joel Reinaru. Noorteüritus „Mida sa veel ootad?“ Sissepääs: vaba.

P, 29. mai kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Südame kõne Jumalaga.

Teenivad õpetaja Kristel Engman ja Eleri Illik; kl 16 jumalateenistus maakonnahaiglas. Teenib õpetaja Kristel Engman.

E, 30. mai kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal).

T, 31. mai kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

VEEL INFOT

Jumalateenistus armulauaga on igal pühapäeval kl 11 toomkirikus. OLED OODATUD!

Toomkirik ja muuseum. Alates 1. maist on konvendihoones, toomkirikus, muuseumis, vahitornis, laboratooriumis, keskaegne klassituba jms avatud iga päev kl 10-16. Kirik on avatud peakse kaudu jumalateenistuste ja kontsertide ajal, muul ajal sissepääs muuseumi kaudu on piletiga. Vaata lisa www.haapsalulinnus.ee Linnuse hooaeg algas avatud uste päevaga laupäeval, 30. aprillil.

Leerikursus. Leeri tuleku soovist palume teada anda koguduse õpetajale tiit.salumae@eelk.ee Leerikoolis tutvutakse Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo, koguduse eluga ning maailma usunditega. Leeri kaudu leiad endale uusi sõpru. Leerikursus lõpeb leeripüha ehk konfirmatsiooniga, mille läbi leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks. Leeritatu võib tulla armulauale, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse.

Diakoonia annetusmüük (Kooli 6) on avatud mais T-K ja R kl 9.30-13.30. Saadaval on soodsalt laste ning täiskasvanute riided ja jalatsid.

Koguduse kantselei, Kooli 6, avatud E-K, R kl 9-15. Tel 473 7166, 52 80635. Kohtumine koguduse õpetaja Tiit Salumäega on soovitatav leppida eelnevalt kokku (Tel. 52 80635).

KIRIKU LAULU- JA PALVERAAMATU AASTA 2011

„KIRIKU LAULU- JA PALVERAAMATU“ KUJUNEMISE LUGU - II OSA

**Ivar-Jaak Salumäe ettekanne EELK Kirikumuusika Liidu konverentsil Konsistooriumis
21. märtsil 2011. a.**

Olles saanud Kirikult 1976. aastal ülesande asuda uue kiriku lauluraamatu koostamisele, selgus, et eelmise (1956. aasta) komisjoni tööst ei olnud Konsistooriumi arhiivis leida ei protokolle, kirjavahetust ega muid töösse puutuvaid materjale. Õnnestus vaid saada 1958. aasta käsikiri ja hiljem, 1979. aastal ka praost Jaan Varikult töö lühiülevaade koos redigeerimise põhimõtetega. Saime ka praost Albert Soosaare analüüsi lauluraamatu esimese ligemale paarisaja laulu redaktsiooni kohta ning Dr. Uku Masingu kommentaare lauluraamatu lisasse planeeritud laulude kohta. Kiriku lauluvaraga oli aga siiski tegeletud edasi prof. Ago Viljari oli kogunud käsikirjalisse kaheosalisse väljaandesse “Taevalind laulis” rohkesti eesti algupärast vaimulikku luulet, mis sai meile üheks allikaks uute laulutekstide otsimisel.

Keskendusime 1930-ndail aastail kogutud materjali läbitöötamisele ja eksiilkiriku uue lauluraamatu lisas esitatud laulude valikule. Viisime läbi küsitluse vaimulike ja organistide hulgas, milliseid lauluraamatu laule väga vähe või üldse mitte kasutatakse. Selle põhjal valmis väljajäetavate laulude loetelu. Tekstide redigeerimise juures arvestasime varem tehtud tööd eksiilkiriku lauluraamatus ning juba mitmes trükis ilmunud ja nootidega varustatud kogumikus “Väike Lauluraamat” (algse pealkirjaga “Laste Lauluraamat,” mille viimane trükk on aastast 1943). Märkimisväärselt palju olid laulutekstide parandamisega juba tegelenud Eduard Salumäe, Harri Haamer, Elmar Salumaa ja Robert Kannukene, kes oma koguduste jaoks kirjutusmasinal jumalateenistuste laululehti paljundasid.

Kui lauluraamatu uuendustöö põhimõtted said sõnastatud ja kinnitatud 1979. aastal, asusime kõik tookordse komisjoni liikmed omavahelise tööjaotuse alusel laulude tekste jõudu ja võimeid mööda läbi vaatama ja redigeerima. Mõningast luulealast nõu saime Ingvar Luhaäärilt, Paul-Eerik Rummolt ja veel mõnelt komisjoniliikmete isiklikult tuttavalt. Tehtud töö tutvustamiseks kogudustele saime Konsistooriumi poolt heakskiidu ja ülesande redigeeritud ja uusi laulutekste laululehtede kaudu kogudustele tutvustada ning laulmiseks anda. Tegime ka mõned küsitlused õpetajatele ja organistidele. Vastuseks saime nii tulist kriitikat kui ka heatahtlikku nõu ja toetust.

Eesti algupäraseid ja uusi tõlkelaule otsisime nii varasemast perioodikast kui ka käsikirjaliselt ilmunud materjalidest ning mõnede muusikaliselt aktiivsemate koguduste koorilaulude repertuaarist. Siiski oli see materjalide kogumine ja kasutamine üsna juhuslikku laadi ning sõltus paljus komisjoniliikmete isiklikust aktiivsusest ja maitsest. Illustreerivaks näiteks võiksid olla meie praegusesse lauluraamatusse jõudnud laulud “Laste missast” (425) ja “Vaikuse missast” (414), mis tol ajal uudsete ja värsketena koguduste keskele jõudsid, kuid ei oma ehk lauluraamatu püsiva lauluvara seisukohalt nii suurt kaalu. Sama võib ütelda rahvusvahelistes noortelaulikuis esinenud laulude “Ühel päeval läheme” (435) ja “Anna meile rahu Sa” (226) kohta.

Rikastavat mõju tõi kaasa koostöö Välis-Eesti lauluraamatu uuendamise komiteega, kuna selle tulemusena saime nende uusi algupärandeid ja tõlkelaule. Ka tegid muutunud olud võimalikuks isamaa laulude osa laiendamise ning näiteks “Hoi, Jumal, Eestit” tuli meil algul kasutusele laululehtedel, aga on nüüdseks leidnud tee kõigisse uutesse lauluraamatutesse ja laulikutesse.

Lauluraamatu ülesehituse osas seadsime silme ette Saksa ja Soome olemasolevad lauluraamatud, aga ka Soome lauluraamatukomisjoni uuendatud sisukorra ja uuenduspõhimõtted. Soome komisjoni

abi oli meile väga tänuväärne nii nende endi kogemuste tutvustamisel kui ka uuema materjali vahendamisel. Siiski edenes meie töö loodetust aeglasemalt ning tegelikult puudus meil ka realistlik plaan ja väljavaade lauluraamatu trükkimiseks.

Uus lootus tärkas siis, kui 1988. aastal sai tookordse Toronto Peetri koguduse õpetaja Andres Tauli algatusest teoks kontakt Välis-Eesti lauluraamatukomiteega. Juba mõned aastad varem oli isikliku kirjavahetuse kaudu alguse saanud side Dr. Roman Toiga ja tema palvel saatsime Torontosse meie lauluraamatu uuendustöö materjale, mida seal heatahtlikult vastu võeti ja kasutama hakati. 1987. aastal Torontos trükitud väliseestlaste proovilauluraamatus on väga märkimisväärne osa meie redigeeritud ja uutel lauludel.

Edasi läks kõik väga kiiresti. Juba 1989. aastal käivitus ametlik koostöö, kuna selgus, et nii siin- kui sealpool ookeani oli jõutud ära teha nii ulatuslik eeltöö. Ja kahe aasta pärast võiski raamat trükki minna.

Kes aga mäletab meie Eesti elu aastail 1989-91 ja töökoormust, mis langes koguduseõpetajatele nimetatud ajavahemikul, see mõistab, millist pingutust nõudis keskendumine lauluraamatu valmimisele. Olid ju kõik komisjoniliikmed esmajoonel koguduseõpetajad, lisaks veel praostid või abipraostid. Ei olnud meil siis ka neid tehnilisi ja sidepidamise vahendeid, nagu nüüd loomulikult peame. 1989. aastal Toronto Peetri koguduse kingitusena saadud ja Soome kaudu kohale jõudnud Canon FC-5 koopiamasin oli meie jaoks kui "tiigrihüpe" vanadelt mehhaanilistelt kirjutusmasinatelt ja kopeerpaberitelt kaasaegse paljundussüsteemi juurde.

Kuna meie partner Välis-Eesti lauluraamatukomitee asus Torontos, siis Soome Kiriku Välisabi osakond Helsingis oma telefonide ja faksidega sai alguses meie sidepidamise keskuseks ja materjalide vahetamise paigaks. Hiljem üha enam rändasid meie materjalid käsipostina otse Kanada ja Eesti vahet sõitvate ametiisikute ja kodumaad külastajate reisipagasis. Asus ju ka trükikoda, kus lauluraamatut laoti, Torontos. Nii pidid kõik valmis laotud leheküljed jõudma Eestisse, saama siin kõige muu jooksva töö keskel läbi loetud ja lauldud ning siis tagasi toimetatud Torontosse. Kuigi meid oli siin mitu, kes materjale pidid läbi vaatama, ei ole siiski väga imestada, et mitme vahelt ikkagi on sisse jäänud trükivigu nii noodis kui tekstis. Olen oma lauluraamatusse jätkuvalt leitud vigade parandusi teinud ja kutsun siinjuures kõiki hea tahtega inimesi jätkuvalt selliseid tähelepanekuid tegema.

Praeguseks on olemas "Kiriku Laulu- ja Palveraamatust" neli trükki üldise trükiarvuga 85 tuhat eksemplari, ja kõik need neli raamatut on omavahel võrrelduna ka rohkem või vähem erinevad nii sisu kui vormi poolest.

Jätkub järgmises Johannese Sõnumites.

NÄITUS JA LEKTOORIUM „PIIBEL EMAKEELES“

Läänemaa Muuseumis on veel mais avatud näitus, mis kajastab Piibli ajalugu ning Piibli ja Eesti kirjakeele koosarengut. Näituse kuraator on Läänemaa Muuseumi peavarahoidja **Eve Otstavel**.

Eksponeeritavad Piiblid pärinevad praost Tiit Salumäe erakogust ja Läänemaa Muuseumi fondidest, näituse infomaterjali valmistas Eesti Piibliselts. Näitusekülastajatel on võimalik tutvuda väga erineva vormi ja kujundusega Piiblitega, samuti algkeelsete, soomeugri ja teistes keeltes välja antud Piiblitega. Näitus kajastab Piibli ajalugu ning Piibli ja Eesti kirjakeele koosarengut. Loengusarjas on käsitletud erinevaid aspekte seoses Piibliga.

Loengud on toimunud Läänemaa Muuseumi Valges saalis, Iloni Imedemaa II korrusel (Kooli tn. 5). Jäänud on viimane loeng: 11.05. kell 17.30 – praost Tiit Salumäe - Vaimulik ja Piibel.

EMADEPÄEVAKS

Tere, armas vanaema!

Kirjutan selle kirja, et öelda, kui armas ja tähtis Sa mulle oled.

Sageli, kui midagi unustad, ei kuule ega näe, räägid ühte ja seda sama juttu, et hakkad vanaks jääma ja et eks Sa juba varsti mulla alla lähed. Ausalt öeldes ajab see jutt mind väga vihale, sest oled väga virk ja kraps, mu memmeke, ning kindlasti on Sul rohkesti aastaid veel ees.

Tihti, kui tuju on halb ja meeleolu igati alla nulli, on mul keegi, kes mu ära kuulab ja oma sõnagi sekka lisab - see oled Sina, mu armas vanaema. Mis sest, et pean vahel valjemini rääkima, kohati isegi karjuma ning kui midagi näidata soovin, pean selle vahel Sulle täiesti silme ette tooma.

Oled mulle iga päev igas asjas toeks olnud. Kõigis minu kordaminekutes oled alati Sina mind rohkesti kiitnud ja iga minu saadud tunnustusest oled kohati Sina rohkem minu üle uhkust tundnud kui mina ise. Kui miski ebaõnnestub, oled Sina see, kes innustab uuesti proovima ega lase alla anda. Olen kõige eest Sulle siiralt tänulik ja ütlen, et oled tähtsaim inimene minu elus.

Sinu lapselaps

Kallis emme!

Meil Sinuga on seljataga juba üle kuueteistkümnepäevast aastat. Kuusteist aastat täis naeru, nuttu, jagamist, vihastamist, solvumist, mõistmist ja lugematul hulgal mälestusi. Mälestusi, mis algavad juba enne minu sündi, nagu Sa tihti jutustanud oled. Muide, jutustada Sa oskad. Sa võid ennast mõne hea looga kuulama panna pea ükskõik keda. Nii olen Sinuga tundide kaupa rääkinud või Sind kuulama jäänud, avastades, mida kõike ma teinud olen juba Sinu kõhus kasvamisest saadik.

Me oleme nii sarnased, mitte ainult välimuse poolest, nagu meile on sadu kordi kinnitatud, vaid ka iseloomu, huumoritaju ja käitumise poolest. Oleme üksteise lollide naljade peale end hingetuks naernud ja siis südamest lootnud, et ega keegi kuskil meid ei näinud. Me mõistame üksteist.

Sa oled üldse väga tihti, nagu keegi mulle kord ütles, kui üks särav rõõmupall. Teistega lahke, sõbralik, abivalmis ja mõistev, seda kõike alati saatmas sõbralik naeratus. Sa oled ka üsna erinev paljudest teistest emadest. Viskad nalja minu sõpradega ja küsid, kuidas neil või nende peredel läheb, samas mõistes, kui soovime eraldi olla. Sa tead, millal meiega juttu ajada ja millal oleks aeg oma tegemisi tegema minna.

On vist tõsi, et olime kunagi – minu jõmpsikaeas – lähedasemad, meenutades, kuidas ma Su jala külge klammerdusin või sülle tahtsin. Siis saabus see kurikuulus puberteediiga, mis tähendas kindlaid lahkarvamusi ja erimeelsusi. Õnneks on aga meil praegu võimatu kauemaks kui paar tundi teineteise peale pahaseks jääda. Me unustame tüli lihtsalt ära või naerame jälle millegi uue peale.

Ja nii me kõnnime mööda seda ühist ema-tütred rada – enamasti käest kinni hoides, vahest teineteist eemale tõugates, igal juhul luues igal koos veedetud hetkel ikka ja jälle uusi mälestusi. Sa jääd alati minu lemmik emmeks.

Sinu laps

Materjali kogus Ingrid Laasi

NAER ON TERVISEKS

Pastor kannab endaga kogu aeg mobiiltelefoni kaasas, et temaga oleks võimalik alati ühendust saada. Kord külastab ta kaht vanemat daami, et nende eest palvetada. Niipea, kui ta on palve lõpetanud, heliseb mobiiltelefon.

Naised vaatavad teineteisele imestunult otsa ja üks sosistab:

"Ma pole kunagi näinud pastorit, kel oleks Jumalaga nii kiire ja otsene side."

SÜNNIPÄEVAD MAIS

1. mai	Mai-Ellen Koop Rutt-Regina Kelviste Ants Murd Mai Nuudi	
2. mai	Maret Peikel Aase Saareväli	50
4. mai	Tõnis Teller	45
5. mai	Aet Peterson Kaili Saarkopli	
6. mai	Tõnis Vare Jane Möll	
7. mai	Heli Murik Eva Reede Kaido Erik	
9. mai	Maie Juur	65
11. mai	Aidi Vallik	40
13. mai	Anu Karm	
14. mai	Rene Tammo	
17. mai	Hardi Lämmergas Maxwell Konstantin Weyandt	
19. mai	Valeri Valikov Andres Eesmäe	
20. mai	Helmi Antsi Lembit Ruuben	88
22. mai	Marianne Kariste	
23. mai	Diana Hübinette	
24. mai	Margus Schasmin	
26. mai	Merle Loodus-Adamson Katrín Kaasik	
27. mai	Meeri Mutso	87
28. mai	Milvi Pärn	
29. mai	Helmi-Rosalie Kütt Sirje Ehala	89 50
	Olavi Post Keiu Barndök	

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

MAI JUHTSALM JA PALVE

Teenige Issandat tühimatu innuga ja vaimult tulisena!

Roomlastele 12:11

**Jumal, ma tahan Sind teenida kogu oma eluga,
ma lepin Sinuga kogu oma hingest ja väest,
ma kiidan Sind suust ja südamest,
ma annan Sulle au kogu oma sõnavaraga,
ma kummardan Sind kogu oma arukusega,
ma toon Sulle ohvriandi kogu oma mõttega,
ma ülistan Sind kogu oma innuga,
ma alandan end sinu ees, nagu seda tegi
Jumala Tall.**

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS

Koguduse kantselei Kooli tänav 6 on avatud E, T, K, R kell 9-15

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.
E-post: haapsalu@eelk.ee
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.
Registrikood 80210533

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 635.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: haapsalu@eelk.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477633.
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.com
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.
Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht trükitud kujul asub Haapsalu toomkirikus peaukse kõrval, koguduse kantseleis ja Jaanimajas. E-postiga saadame lehe neile, kelle aadress on meil teada. Ootame teie kõigi abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljudele huvilistele e-posti kaudu. Selleks palume anda teada e-posti aadress koguduse kantseleisse.